

sa ja a beneficiar sols els nostres confreres, sinó aportant a la collectivitat el seu esforç i els seus coneixements per a guiar-la en la lluita per a la salut i la longevitat.

Cal pensar que en la nostra terra la mortalitat i la morbiditat tuberculosa té una tendència marcada a créixer, a l'invers de tots els pobles civilitzats que la rebaixen any per any. Però aquests pobles que van bandejant la terrible endèmia ho han aconseguit menant la lluita d'una faisó científica, no confiant-la, com aquí, a la sentimentalitat caritativa, inconstant i vexatòria sempre.

La tuberculosi matà a Catalunya l'any 1923, segons el darrer volum publicat per "El Instituto Geográfico y Estadístico", 3.822 persones, que representa el 16 per 10.000 d'habitants. Des de 1907, que fou de 3.035, ascendí lentament fins a 1920 que arribà a 4.148; després minvà; en 1921 sols són 3.589 els morts, però en 1922 ja són 3.707 i, com hem dit, en 1923 arriben a 3.822. Cal témer que en 1924 i 1925 siguin majors encara.

Però no sols és això, sinó que per les dades recollides, els pobles rurals sobrepugen a les ciutats i pobles industrials en mortalitat. Aquest fet paradoxal ens ensenya que la tuberculosi envaeix nostres camps, avança des de les ciutats cap a les nostres valls i a les nostres muntanyes, atacant llurs habitants, que, per no tenir una tradició fírmica, no estan preparats per una herència ancestral, no gaudeixen de defenses prou subtils per a batre's amb la mort.

Fent el càlcul de probabilitats admès per tot arreu, el nombre de tuberculosos que es poden deduir de la nostra mortalitat és de 34.000. Xifra espordidora, però més espordidor, encara, és que per a aquests 34.000 éssers humans, la majoria en ple vigor de treball i de producció, no fem res per a defensar-los, per a donar-los mitjans amb els quals retornar la seva salut i la força que la seva salut significa per a la collectivitat. 34.000 homes, tot una ciutat provinciana, condemnada a mort en termini breu, assetjada per un exèrcit enemic, sens que nosaltres, al costat d'ells, fem res per a salvar-los i socórrer-los.

Pitjor, encara, són ells els que ens envaeixen. No sols no fem res per a ajudar-los; no fem res, tampoc, per a ajudar-nos a nosaltres, per a defensar-nos. El tuberculós, a qui no donem la mà per a sortir del mal pas, viu, tanmateix, a la nostra

vora, i ens contagia, ens empesta amb sa malura.

De les dades aportades pel Cens Patronal i Obrer deduïm que la quarta part de la població de Catalunya és obrera. La manca d'un cens veritat fa que totes les dades estadístiques estiguin basades en un càlcul de probabilitats. Així hem calculat que una quarta part dels tuberculosos de Catalunya és de condició pobre; és a dir, que hi han 8.500 homes que la malaltia tard o d'hora deixa sens mitjans de vida, essent la fallida de la llar. Que sens elements econòmics per a curar-se aniran caient poc a poc; que, mancats de tot auxili, envoltats per la misèria, sens cap noció d'higiene ni de profilaxia escamparan llur malaltia als que l'envolten. El "Servei d'assistència social dels tuberculosos de Catalunya" ha trobat en les seves enquestes, que als medis pobres les dues tercers parts de malalts continuen dormint al mateix llit amb altres persones; que la tercera part restant té, en sa majoria, un llit per a ell però no una cambra. Com a conseqüència, troba, també, que el 76 per cent dels individus que conviuen entre la nostra pobrissalla amb un tuberculós sofreixen el contagi i presenten símptomes ja de la malaltia, ja de la infecció manifesta.

Per això hem entès que el manament de l'Assemblea, no sols era per a portar una migradesa d'amor als que cauen vençuts pel mal, sinó també per a proposar una defensa de la collectivitat. Hem calculat que necessitàvem perquè l'obra fos fructífera 8.500 llits per a socórrer aquelles vides que s'ens escapen i que moltes d'elles podrien guarir-se, i a l'ensems aïllar-los i emparar els sans que, amb la convivència, anirien infectant-se l'un darrera l'altre.

No cal narrar amb tots els detalls el tràgic rominatge del tuberculós pobre entre nosaltres a la recerca d'un lloc on enquistar les seves misèries. Als hospitals no l'admeten més que en molts pocs casos; la gran majoria moren rodejats dels seus, als qui han empobrit, en cambres míseres, sense sol, sense aire, deixant-los com herència i record el llevat de la seva malaltia. Per això, si bé creiem que nostra obra ha de començar com se pugui, freturosos de posar una fita científica i noble a la nostra tasca, diem que Catalunya necessita, quan menys, 8.500 estances per als seus tuberculosos pobres.

Hem distribuït els tuberculosos per edats i donen les següents xifres: